

ne. Omenjeni pesek mešajo posebno med rudečo deteljo, belo, švedsko in zeleno deteljo. To se vé, da deteljsko seme, pomešano s takim peskom, katerega se včasih med 100 kilogr. nahaja celih 25 kilogr. mnogo več teži, in v tem slučaju je kupec ravno pri vsakem goldinarju za 25 kr. ogoljufan.

Zapomnite si kmetovalci kupujoči deteljsko seme, od koga ste seme kupili in naredite precej poskušnjo ali je seme čisto ali ne. Poskušnjo pa naredite lahko, da kakih 100 ali več zrn soštejete, ter je v topli vodi namočite. Že drugi dan se bode pravo deteljsko seme omehčalo, ter se lahko pozna in loči od pomešanega peska, ki vedno trd ostane. Če ste prešteli zrna preje, ko ste ga namočili, lahko potem preštejete tudi pesek, ki se med onim semenom nahaja, in tako precej izveste, koliko odstotkov je peska med semenom pomešanega.

Opazivši da ste bili osleparjeni, pošljite seme nazaj, in dobro bi bilo, da se tako sleparstvo naznani dotičnemu glavarstvu. Kmetovalec je že tako dovolj pritiskan od vseh nadlog in od vseh strani. Če se še takemu sleparstvu ne pride v okom, kam bomo prišli, če bo kmet namesto zrna kupil in sejal pesek? Odkod bo dobil pridelke in živež? Zatoraj še enkrat „Pozor pri kupovanju deteljskega semena!“
„Gosp. list.“

Črni oreh dobro gojzdno drevo. Noveji čas so umni gojzdarji začeli kot gojzdno drevo marljivo zasajati črni oreh, nemški: die schwarze Wallnuss (Juglans nigra). Ima namreč mnogo lepih lastnosti. Črni oreh vrlo hitro vzraste v lepo, visoko in veličastno drevo, ki daja lep in prekoristen les. Kar ga še posebno priporočuje je to, da se ga zajci ne lotijo in mu tedaj v mladosti škoditi ne morejo. Tega so se gojzdarji po mnogih skušnjah prepričali. Zato ga pa posebno radi zasajajo ondi, kder zajci mlado drevesje sploh veliko nadlegujejo. Črni oreh povsodi rad raste, kder se hrastje nahaja, vendar blizo ni tako občutljiv zastran zime, kakor je hrast. Jedrčeje mu je oljnato in tedaj tudi porabno. Take in enake prednosti so pouzročile, da so čedalje bolj začeli črni oreh zasajati kot gojzdno drevo.

Nekaj dobrega za konje. Vzeme za $\frac{1}{3}$ otrobov, za $\frac{2}{3}$ ovsu in 6—8 centilitrov lanega semena. Oves in laneno seme mora biti šrotano, in se dene v škafo, vrhka se nalije vrele vode in otrobi. Vse se s koco pokrije in skozi 4—5 ur hladi. Konji tako hrano kaj radi použijejo pa tudi brž dobijo lepo polnesljivo truplo, da so videti, kakor najboljše rejena živad.

Sejmovi 20. marca pri sv. Ilu na Goričkem, pri sv. Barbari v Halozah, pri sv. Jožefu nad Mariborom in v Zibiki. 21. marca na Blanci, v Rogatecu, pri sv. Gertrudi pri Laškem. 22. marca v Vitanju. 27. marca v Sp. Kostivnici, v Teharjih in v Podplatah.

Dopisi.

Iz Slov. Bistriškega okraja. (Po volitvi). Nekatere srenje okoli Slov. Bistrice so celo okužene od mestnega nemškutarskega duha in na tako nizki stopinji kulture, da po razbojniško napadajo poštene Slovence, kakor se je pred par leti zgodilo v Novivesi. Lahko bi si človek mislil, da je tej vesi dano bilo ime „Novaves“, ker so se v njo naselili novi prebivalci, divji Hottentoti iz Afrike.

Kar zadeva Polskavo, še Polskavčani menda sami prav ne vejo, jeli prebivajo v kaki vasi, ali v kakem trgu, jeli so vaščani ali pa tržani; pa najbrž se jim bolj dopade, prištevati se tržanom, zatorej po šegi tržaških „finfarjev“, t. j. prebivavcev trgov, pri volitvah navadno potegnejo z sovražniki kat. Cerkve in slovenske narodnosti, ter glasujejo za nemškutarja. — Prebivalci visokega Pohorja, znani kot zvesti sinovi svoje duhovne matere sv. kat. Cerkve, so čvrsto in trdno stali na tisti strani, na kateri so duhovnike zagledali kot volilne može. Slava jim! V Črešnovcih so se reči mahoma k boljšemu obrnile, kakor hitro je bralcem „Slov. Gosp.“ znani Sorschagg prekucenjen bil iz stola srenjskega predstojništva, čeravno si je močno prizadeval, se na njem ohraniti, ter je ob času srenjske volitve v volilno dvorano pripeljal vse, ki imajo v črešnovski srenji kako njivo in spadajo k njegovi stranki, ter so njegovi privrženci, pa tudi ni zanemaril, kolikor mogoče volilnih pooblastil si pridobiti; se ve, da tudi stranka, ki ga je nameravala spodrinoti in prekucniti, ni rok križem držala, nobeden ni rekel: bodo že brez mene opravili, ker je vsak vedel, da sicer brez njega že znajo opraviti, pa znabiti v njegovo škodo, in ker so se vsi v obilnem številu udeležili srenjske volitve, če ne osebno, pa vsaj po volilnih pooblastilih, so tako sijajno zmago dosegli, da poprejšnji predstojnik Sorschagg, ki se je obnašal kakor turški paša, kljubu vsemu prizadevanju niti za odbornika ni bil izvoljen, ampak je bil popolnem izbacen iz števila tistih, ki imajo pravico v srenjskih zadevah kaj sklepati. Zares vse hvale in posnemanja vredno obnašanje.

V srenjah Laporske fare je najbrž za vselej liberalnim nemčurjem odklenkalo, ker ondi prebivajo katoliški Slovenci, ki ne trobijo v rog nasprotnikov in zaničevavcev kat. Cerkve in slovenske narodnosti, zatorej so vsi njihovi volilni može stali, kakor nepremakljive skale, in glasovali za g. dr. Radaja. (Konec prih.)

Od Voglajne. V 11. št. „Sl. Gosp.“ poroča nek dopisnik iz „Teharja“ o požarju v Lipi in o čudnem Teharskem županu, ki baje ni dal brizgalnice na pogorišče peljati; radoveden je tudi, jeli to res ali ne? — Naj mi bode dovoljeno, razglasiti, kar iz čisto zanesljivega vira vem.

Res je, da je na pustno nedeljo v Lipi Martinu Mravljaku, razun hiše, vse poslopje z živežom vred zgorelo. Resnica je, da Teharski

župan nič ni storil, da bi bil kdo zapregel in brizgalnico na pogorišče peljal, akoravno je komaj $\frac{1}{4}$ ure od Teharja gorelo, — še celo odsvetoval je zapreči, rekoč: „se ne splača!“ Res je, da le po tem županovem ravnanju je Mart. M. dvoje poslopij več zgorelo, kakor bi sicer bilo. Res je, da je s tem in z veliko drugim ravnanjem Teharski srenjski berič v tesni dotiki, zakaj v Teharju ne vlada župan v srenjskih zadevah, ampak sr. berič. Resnica je, da sr. odbor že več kakor $\frac{1}{2}$ leta ni seje imel, pa tudi ni treba; zakaj, naj sr. očetje še toliko važne reči tako ali ovako sklenejo, zgodi se le tako, kakor sr. berič zapové. Resnica je, da za zdajnega župana še ni bilo nikdar patrole, in to le zato, ker se sr. beriču ne poljubi. Resnica je, da Teh. sr. berič ljudi zoper tamošnjo duhovščino šunta, kar je že marsikatero zapreko naredilo — in to vse v pričo in z vedenjem Teh. župana. Res je, da Teharski sr. berič dela zdražbo in razprtijo med tamošnjimi učitelji, — in to vse na čast in veselje Teharskega župana, ki je ob enem načelnik kr. š. sveta; kajti on je modra glava. Res je, da je Teh. sr. beriču srenjska služba zadnja dolžnost; on stori, kar hoče, župan pa in odborniki, kar berič zapové. Res je, da sta župan in berič v Teharju glasovita nemškutarja. Res je, da si žl. Teharčani prav srčno želijo, da bi njih župan in njegov „gospod“ berič pobrala šila in kopita, ter se podala v zasluženi pokoj. Res je, da je c. k. okr. glavar celjski Teh. beriča zavoljo nesnage v šoli in zavoljo več drugih reči „spucal.“ Res je, da se v celjski okolici govori, da bo Teharski župan kaznovan, ker ni pustil brizgalnice na omenjeno pogorišče peljati, — kar mu vsak pameten človek v oziru velike nevarnosti, v kateri je bilo toliko poslopij pri hudem vetru, prav iz srca privošči. Ogenj so zatrosili pobalini s tobakom. Toliko sem slišal za gotovo. Ako kaj važnega izvem, hočem poročati.

Iz Ormuža. (Hranilno in posojilno društvo) naše je izdalo sledeči izkaz o svojem delovanju od 1. jan. do 2. marca. Prejemki: pristopilo je dosedaj 121 udov, ki so znamenali 146 deležev po 50 gld., to je 7300 gld.; na to se je vplačalo 2607 fl. 85 kr. (ostanek od 4692 fl. 15 kr. vplačal se bode v več mesečnih obrokih) prineski rezervnemu fondu s 103 gld., obresti za dana posojila 194 gld. 61 kr., provizije in doneski za stroške 133 gld. 26 kr., skupnina za knjižice 15 gld. 45 kr., vloge proti 6% obresti 4700 fl. — skupaj 7754 gld. 17 kr. Izdalki: za posojila na mejnice 5333 gld. — za posojila proti zadolžnicam 718 gld. — nazaj plačane vloge 350 fl. stroški za knjižice 87 gld. 74 kr. ustanovni stroški 77 gld. 78 kr., tiskovine in drugi stroški 26 gld. 51 kr., gotovine 1161 fl. 14 kr. skupaj 7754 gld. 17 kr. promet celi tedaj znesel 15508 gld. 34 kr. a. v. Nihče se ni nadejal takega lepega uspeha v 2 mesecih pri tem društvu, tembolj ker je društvo

z omejeno zvezo, a ne z neomejeno, kakor je ljutomersko in šoštanjsko. Društva z omejeno zavezo nimajo pri drugih denarnih zavodih skoro nobenega kredita, zatorej moramo si sami pomagati, kakor si moremo.

Ne morem si kaj, da ne bi omenil naših vrlih Središčanov, ki so nam največja podpora ne le v narodnih, temveč tudi v denarnih zadevah. Tako nam je ondotni župan gosp. Kočever pripomogel z 1200 fl. in čuje se, da bode še z 2000 fl. na pomoč prišel. Omeniti moram tudi naše vrle narodne učitelje, ki s svojimi doneski niso izostali živili!

Zamolčati pa tudi ne morem naših Ormužanov. Kakor sem čul, zarotili so se, da nikdo ne sme pristopiti. Ali vse jim nič ne pomaga, društvo napreduje na njihovo jezo od dne do dne in bode napredovalo.

Tudi g. **M. Herman** je vložil novih 1300 fl. tako da jegova vloga znaša 4000 gld. razun pravičnega deleža. Hvala i slava mu!

Opomba uredništva. Celo enak dopis beremo v 58. številki „Slov. Naroda“ v Ljubljani, samo veliki dobrotnik in podpornik Ormuške posojilnice blagi g. Mih. Herman je izpuščen. Kdo je te nehvaležnosti kriv, dopisnik ali uredništvo „Sloven. Naroda“?

Od Pesnice. Letošnji skopneli sneg nam je napravil povodenj in skozi 14 dni vso pesniško dolino poplaval in tako travnikom dobro pognojil. Zato se zanašamo na obilno kositev, katero bomo težko pričakovali, ker že sedaj po mnogih krajih nimajo kaj živini polagati. Večkrat se je že govorilo, zlasti lani v „Slov. Gosp.“ o poravnanju pesniške struge; ali da bi se kaj storilo, o tem ne slišimo ničesar več. Bojimo se tedaj tudi letos, da nam nebi Pesnica zopet tako, kakor zadnji 2 leti, cele doline poblatila. Potreba Pesnico poravnati je očitna, ker toliko lepe krme leto za letom pokvari, živini po sprideni krmi škodi in tako ves napredek v živinoreji pri nas ovira. — Režitev v vinogradih smo letos morali meseca marca začeti, namesto, da bi jo bili že v februarju skočali. Sicer pa se sedaj v vinogradih nič veselega ne kaže, ki bi nam obetalo obilno branje; vse kaže na slabo branje, ker je oče skoro vse črno, pozbljeno. Bržčas se je ta nesreča zgodila lani 8. decembra; kajti tisti den je bil poprej dež potem pa je zmrznilo in trsu škodilo. Tako tedaj zopet nimamo druga, kakor samo delo; odkod pa bomo denarjev jemali za dače, ki še vedno naraščajo? Jako osupnilo nas je, ker smo v 10. štef. „Slov. Gospodarja“ brali, da so liberalni poslanci na Dunaju sprejeli kupčijsko nagodbo z Romunskim, vsled katere se bo od ondot k nam zrnje brez colnine vvažalo in našemu ceno še bolj stisnola. Človek res ne vé, kaj bi o toliki slepoti našega sedanjega liberalnega gospodarstva še rekel? Ali nebi gospodje liberalci tudi davkov šli v Romunijo iskat i nas kmete pri miru pustili?

Iz Mariborske okolice. (G. Seidl in učitelj g. Kocmut — zimina). Nekdaj se je čitalo v „Sl. Gosp.“, kakor se mi zdi v št. 6. jan. 1876 o g. J. Kocmutu nadučitelju pri Kapeli in o Seidlu. Kamčani so bili radovedni zvedeti pod kakšnimi pogodbami ste Vi g. K. šolo oskrbovali in zakaj niste svojega plačila dobili? Vsak dober delavec je vreden svojega plačila. Večkteri je radoveden, kako ta zmotnjava stoji? Pred 14. dnevi, tako se pripoveduje, je zopet kamški srenjski urad dobil celo krošujo pisem zadevajočih Vašo reč; tedaj Vas radovedneži prosijo za odgovor, ker se ne vé, v katerem grmu zajc čepi ali v Kamškem, ali Kapelskem?

V Mariborski okolici je žito večjidel slabo, le na solčnih krajih in sicer po hribih, kjer je solnce ledeno in sneženo odejo pregrelo, še je žito precej lepo videti. Na nekterih krajih so že začeli podoravati. Nepričakovana nezgoda je prišla tudi érez vinograde. Oke na trsovju so v nižjih vinogradih érne in odpadajo. Nek viničar v Kamci je rekel dopisovalcu: „Vi gospod, letos pa morate zajca v vinorejsko šolo poslati, naj ga naučijo trs obrezovati, ker še nič ne vé po moji volji rezati.“ Veliko trsovja so zajci poškodovali, posebno v Kamci. Najbolj jim je dišal rizling in muškat. Pri debelejših trsih je samo oke posunil. Tudi drevju niso prizanesli zajci. Nekemu posestniku je zajc oglodal 38 dreves 15—20 let starih, ki se bodo posušila. Opomnimo tedaj posestnike naj ovijajo jeseni tudi drevesa do 20 let, dokler še imajo gladko skorjo.

Od sv. Petra pod sv. gorami. Pobratim naše liberalne svote Ferdinand Kunej bo šel te dneve v spremstvu obče zuanega sleparja pod imenom — „Mišak“ — ljudstvu in sodnijam takraj in onkraj Sotle slovitega, — pred Celjske porotnike zavolj posilstva v nečistost.

Nesrečna osoda Ferdinanda preganja. — Še le preteklo leto je bil v sodnijski preiskavi, ker je bil na sumu, da je lastno cigelnico zažgati dal, kojo je pri banki Sloveniji po takratnem agentu J. Stadlerju dal za 400 fl. zavarovati, med tem ko je bila po zvedencih eenjena najviše 150 fl.

Iz Šoštanja. (Pogovor v Šoštanju). Juri: Dober dan gospod Marko, kaj je kaj novega v Šoštanju? Marka: Ej kaj novega; véčrajšni večer se je pri našem trškem peku božja martra izigrala. Kaj takega še nisem slišal, Bogu posvečene reči bi se ne imele izigravati.

Juri: To se meni čudno dozdeva. Ali bi ne bilo dobro to reč očitno razglasiti?

Marka: Se vé da: Ali take reči v časnike pisariti, se meni ne zdi prav, vendar zdaj nimamo v Šoštanju Kristusa več. Vsi pričujoči ta pogovor, se vé da v krčmi s začudenjem poslušajo; med tem se pa nek mesar, ki je svojo lepo pohištvo ne vem kako zapravil, in zdaj za mesarskega hlapca in srenjskega pisarja v Šoštanju služi, pomuza in pravi: vsaj ga še nikdar imeli nismo!

Kar pa ni res, sicer bi ne bil Kristus v Šoštanju — izigran.

Iz Slov. Gradca. (Ogenj). Pretečeni teden je pogorela hiša s vsem gospodarskim poslopjem vred Jezniku, kmetu v Golavibuki v Šmartinski fari pri Slovenjgradu; 16 goved in 30 ovac je v ognju konec storilo. Ljudje so še komaj zbežali na pol goli, ker požar je bil po noči, ko so bili v prvem spanju. Slutijo, da je bilo iz hudo-bije požgano, kar se že iz tega da soditi, da je nekdo dekle 2krat iz spanja klical rekoč: Vstani, gori. Ko pa je vstala ni bilo nikogar več blizo. Zavarovan je bil posestnik.

Iz Koroškega. († dr. Paulič, — nemškutarija, — lutrovstvo). Soustanovitelj Slov. Matice in čitalnice Mariborske g. dr. Paulič je kot odvetnik v Velikovcu 5. marca t. l. umrl. Rajni je bil svoje dni v Mariboru in je z g. Jan. Majcigerjem, profesorjem na tamošnji gimnaziji in z g. Choholovšekom prvi sprožil misel o ustanovitvi Matice slovenske. V čitalnici se je potem sestavil prvi poziv, ki se je podpisan od 40 narodnjakov poslal g. Tomanu v Ljubljano. Tako poizvemo iz zanesljivega vira. Pri nas je bil rajni dr. Paulič dobitnik Velikovcu, podpornik šoli in oče ubogim. Rojen pri Kranju na Kranjskem se je vselej odlikoval kot požrtvovalen, značajan Slovenec. Obranimo ga v blagem in hvaležnem spominu! — Borovlje je vseskozi slovensk okraj, toda okrajni zdravniki so trdi Nemci; naša slovenska učilnica za slovenska dekleta ima učiteljico trdo Nemkinjo; v okrajni davkariji in sodnji sedijo sami Nemci — o blažena nemškutarija, kako močno cveteš pri nas, kedaj bodeš ocvetela? — V Gmündu je pustne dni tudi par „fašenkov“ po sedaj pri Nemcih priljubljeni šegi v šemah in v maškeradni obleki razsajalo. Najnesramniše pa se je obnašal nek predrzen lutrovec, ki se je preoblekel v meniha jezuita in take burke uganjal, da se je vsak Katoličan moral pohujšati in razsrditi. Lutrovci se čedalje bolj drzno obnašajo in ni čuda, ako se vrli Tirolci po vsej sili branijo zoper take prusko-lutrovske predrzneže!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nemško-liberalni ustavoverci so bili neizrečeno veseli, ko so dobili od svitlega cesarja podpisano novo volilno postavo za dunajski državni zbor. Upali so, da bodo tako samostalne pravice posameznih cesarskih dežel za vselej zatrli in deželne zборе potisnoli med velike okrajne zastope, ki bi imeli sicer pravico razpravljati o pokončevanju hroščev, o številu srenjskih bikov itd. toda pokorno molčati o državnih zadevah. Ali tukaj so se ustavaki hudo prevarili. Celi česki narod — blizo 5 milijonov broječi — voli poslance, kateri pa ne smejo v deželni zbor, dokler se staroslavni, kraljevski deželi Česki ne priznajo vse stare pravice. Takisto varujejo hrabri